

Online prostredie a deti

Vaše deti sa už takpovediac narodili s mobilom, či tabletom v ruke a tieto technológie ich budú sprevádzať celý život. Už teraz sú pre nich súčasťou každodenného života v rámci vzdelávania aj voľného času. Viest' deti (ale aj dospelých) k zodpovednému

a bezpečnému používaniu internetu je obrovská výzva a proces, ktorý sa nikdy nezastaví. Technológie pre väčšinu detí predstavujú absolútne lákavý, zaujímavý a neprebádaný svet. Možno si aj Vy spomeniete, keď ste ako deti snívali o tom, že raz budete komunikovať cez malé telefóny za pomoci videokamier a pomysleli ste si, aké by to bolo fantastické. Digitálna evolúcia napreduje milóvými krokmi a veci ktoré boli ešte v nedávnej dobe

z dielne sci - fi sa stávajú realitou.

Je našou zodpovednosťou, aby deti pri bádání vo virtuálnych vodách boli v bezpečí a aby v prípade pomoci, im mal kto pomôcť vrátiť sa na breh.

Tento leták Vám pomôže uľahčiť sprevádzanie vašich detí vo svete internetu a sociálnych sietí a eliminovať riziká, ktoré sú z ich užívaním spojené.

© 2021 CPPP a P Banská
Bystrica

Každý rodič, upozorňuje svoje dieťa aby sa nerozprávalo s cudzími ľuďmi na ulici, aby si od nich nebrali cukríky a zdá sa, že deti tomu rozumejú. To už však úplne neplatí pokiaľ ide o online svet.

Výskumy ukazujú, že mnoho rodičov podceňuje úskalia internetu, nielen preto že nie sú technicky príliš zdatní ale najmä preto, že na ňom nič rizikové zatiaľ nezažili. A práve základná prevencia začína práve v rodine. Nezastupiteľnú úlohu hrajú rôzne zločky

vzdelávania a osvetu vo všetkých rovinách. V posledných rokoch majú školy a školské zaradenia má v tomto čoraz väčšie zastúpenie.

Čo hrozí najčastejšie deťom na internete:

Kyberšikana : Systematické, cielené a zámerné ubližovanie druhej osobe prostredníctvom technológií. Odohráva sa 24/7 a je pomerne ťažko odhaliteľná.

Grooming:

Vylákane dieťaťa na osobné stretnutie s cieľom sexuálne ho zneužiť. Internetový predátori sa realizujú najmä na sociálnej sieti TikTok.

Sexting:

Posielanie fotiek, videí s intímnym obsahom alebo erotickým textom.

Krádež informácií:

Zloději sa zvyčajne zameriavajú na krádež

vašich osobných údajov alebo osobných údajov vášho dieťaťa.

Nesprávnymi krokmi môže v tomto prípade maloleté dieťa spôsobiť stratu rodinných peňazí, prípadne môže dôjsť k odcudzeniu identity člena rodiny.

Hoaxy

a dezinformácie:

Poplašné, falošné správy, nabádajúce k jej zdieľaniu. Zväčša má silné emocionálne zafarbenie, výrazný vizuál a obsahuje gramatické chyby. Aj

vaše dieťa už vníma správy a veci čo sa okolo nehu dejú.

Dark Web:

Časť internetového priestoru, kde je relatívne ľahký prístup k ilegálnemu tovaru (drogy, zbrane a pod.) ako aj k mimoriadne nevhodnému obsahu.

© 2021 CPPP a P Banská Bystrica

Ako s dieťaťom komunikovať o online prostredí?

Začať komunikáciu s dieťaťom o tom ako trávi čas v online prostredí nemusí byť úplne jednoduché, navyše ak sa chceme vyhnúť moralizovaniu a poučovaniu. V prvom rade je dôležité, aby dieťa vopred vedelo, že internet nedémonizujete a v prípade „prešľapu“ nebudete automaticky trestať. Prinášame niekoľko typov, ako nato:

S kým si najradšej píšeš?

Deti si píšu na internete či už v školských četovacích skupinách alebo na iných platformách. Ak sa hrajú online hry, môže ich kontaktovať aj cudzia osoba, je preto dobré aby vedeli rozpoznať na internete niekoho s rovnakými záujmami a potenciálnu hrozbu. Môžete sa s nimi rozprávať o tom, čo najčastejšie rozoberajú, kto najviac píše a pod.

Ktoré stránky máš najradšej?

Touto otázkou môžete ľahko spustiť priateľský rozhovor ktorý Vám pomôže zistiť, čo robí Vaše dieťa vo virtuálnom prostredí. Môžete sa spýtať na jeho/jej obľúbeného Youtubera, čo sa mu/jej na nej páči. Ideálne je stránky prejsť spoločne. Vaše dieťa tak bude pozitívne konfrontované s vašim záujmom.

Ktoré aplikácie teraz najčastejšie používaš?

Nemusia Vám presne povedať ako presne jednotlivé „appky“ a platformy fungujú ale je dobré aby ste o nich vedeli aký plnia účel. Môže to byť niečo čo používajú do školy alebo vo voľnom čase. Svet online technológií je neuveriteľné dynamický, rozprávajte sa teda o nich často. Rozhovor sa snažte viesť so záujmom a nechajte dieťa, nech vám povie čo najviac.

Odkiaľ najčastejšie čerpáš informácie?

Túto otázku môžete položiť vášmu dieťaťu ak je už staršie (cca 13 rokov). Dáte tým podnet na konštruktívnu diskusiu k tomu, aké informácie kolujú na internete a prečo je dôležité byť v ich hľadaní precízny. Okrem toho že v dieťaťu rozvíjate kritické myslenie, zároveň ho učíte asertívne argumentovať.

Vieš, čo sú osobné údaje?

Hoci vaše dieťa už pravdepodobne vie ako sa volá, kde býva prípadne do akej školy chodí ale nemusí mu ešte dochádzať, že zdieľanie týchto informácií na internete môže viesť k rizikám, ak sa dostanú do „nesprávnych rúk“. Je dobré aby rozumeli, že keď raz niečo o sebe na internete budú zdieľať, ostane to tam navždy.

Vieš, že kde sú hranice?

Aj napriek tomu, že je vaše dieťa technologicky zdatné, je dobré aby chápalo čo je realita a čo je online svet. Je dôležité aby malo správne návyky v offline svete, dostatok sociálnych kontaktov, záujmov a priestoru na psychohygienu. Nabádatej ho k fyzickej aktivite a vzbudzujte v ňom záujem o veci okolo seba.

